

Nyílt levél Erdő Péter prímásnak a katolikus egyháznak a protestáns teremtéskutatásra vonatkozó álláspontjáról

Tisztelt Erdő Péter prímás úr!

Olyan ügyről kell írnom Önnek, ami a protestantizmus és a római katolicizmus közti kapcsolatról szól. Én a protestantizmuson belül lévő irányzatnak a képviselője vagyok, aki a tudományos teremtéstannak a művelője vagyok magyar hazánkban. Világszerte, főleg Európában, Ausztráliában és az Egyesült Államokban művelik ezt a fajta tudományt, a maga teológiai és missziói oldalával együtt, és javarészt protestánsok végzik, mindenfajta felekezetből. Emellett, és ezért hálás vagyok Istennek, a római katolikus egyházban is akadnak egyesek, akik vallják ezt a nézetet, és művelik valamilyen szinten. A Protestáns Teremtéskutató Kör nevezetű missziós csoportunk megalakulásával a teremtés tudomány és a teremtés (hat napos, szó szerinti) nézete kezd felkapottá válni magyar hazánkban. Csoportunk eddig négy évig esszéíró versenyt rendezett Magyarországon. Idén először küldtük el pályázatunkat 30-40 római katolikus iskolába. Volt egy televíziós vitánk a Záróra nevű műsorban, és két cikket meg is jelentettünk a Magyar Nemzetben. Van saját honlapunk és levelezőlistánk, és ismeretterjesztéssel foglalkozunk, előadásokat is tartunk.

Sajnálatos módon panaszt kell tennem Önnek amiatt, mivel véleményem szerint a római katolikus egyház nem néz ránk a legkedvezőbb szemmel. II. János Pál pápa például a pápai Tudományos Akadémiának küldött üzenetében „harcot hirdet az erősödőben lévő, főleg az Egyesült Államokban terjedő, ...néhány protestáns szekta... ellen.”, akiket azzal vádolják, hogy szembe akarják állítani az egyházat a haladással. Sipos Imre, katolikus biológus szerzetes azt írta egy 1994-ben megjelent könyvében ami a teremtésről szól, hogy sajnálja hogy a katolikus egyházban is vannak, akik a hat napos teremtés nézetét vallják. Kókay József, illetve Magyar Imre evangélikus és római katolikus szerzőpáros az “Elmosta-e az evolúciót az özönvíz? A neokreacionista csapda” című könyvükben rosszindulatú, elutasító szavakkal beszélnek a tudományos teremtésről. És nemrégiben, Guy Consolmagno, a Vatikán csillagásza, pedig igazságtalanul pogányoknak nevez, és azzal vádol, hogy egy természeti istenségben hiszünk, és akitől meg kell óvni a tudományt.

Tévedés ne essék, mi teremtéskutatónk nem vagyunk a tudomány ellen. Nem akarjuk a tudományt megállítani. Sőt, a 17. és 18. századi tudomány éppen attól fejlődött olyan sokat, mivel szikla szilárdan hitt abban, hogy a világot egy értelme Lény alkotta, és amelynek törvényeit a rend uralja, a vak véletlen evolúciós folyamatokkal szemben. Több tucat természettudóst is tudnék idézni, akik a darwini elmélet előtt szilárdan hittek a világmindenség teremttségében, mint például Newton, Kepler, Kopernikus, Boyle, Cuvier, Linné, Kelvin, Pasteur, és Faraday. Magam biológus lévén ugyanolyan módon dolgozunk, mint az evolucionista tudósok, és ugyanazokat a kísérleti tényeket, adatokat fogadjuk el. Csakhogy bármilyen fosszília, DNS szekvencia, vagy kémiai reakció önmagában sem nem teista, sem nem ateista jelleggel nem bír. Ilyen értelemben a természettudományos kísérleteknek van egyfajta “önállósága”. Azonban mivel a világot egyfajta világnézeti szemüvegen keresztül, ezért kell a tudományos adatokat és kísérleteket értelmezni, egyik vagy másik elméleten vagy modell alapján keresztül. Ezért egyenrangú az evolúciós, illetve a

hat napos teremtés elmélete, mint világnézet. Mivel mindkettő egyenrangú, nem lehet egyiket vagy másikat kizárni a tudományból.

Mindezen vádokról úgy gondoljuk, hogy igazságtalanok, főleg amiatt, mert mostanában nagyon felkapott lett az ökumenikus testvériség eszméje, főleg katolikus részről. Igazságtalannak tartjuk azt, hogy annak ellenére, hogy reformátusok, evangélikusok, és baptisták vagyunk főleg, akik ugyanabban a Szentháromság Istenben hiszünk, mint a római katolikusok, és akikkel ökumenét vállal a római katolikus egyház, mégis ennek ellenére, a protestánsok egy kis részét kiválasztják arra, hogy ellenünk 'harcot hirdessenek'. Emiatt komolyan meg is kell kérdőjeleznünk, hogy ezt jelentené az ökumenikus szeretet? Amikor is azt hirdeti az ökumenikus mozgalom, hogy mindenkit el kell fogadni, és szeretni, felekezeti hovatartozását figyelmen kívül hagyva. Amikor a teista evolucionisták mindig a szeretet hangsúlyozzák, valamint azt is, hogy a bibliai teremtés kérdését illetően nem szabad senkit meggyőződése miatt elítélni. Manapság már úgy tapasztaljuk, hogy vannak egyesek, akik pedig azt hangsúlyozzák, hogy a teremtést mindenféle módon lehet értelmezni, csak éppen szószerinti értelmében nem. Annak ellenére, hogy a Bibliának körülbelül 150-200 igéje alátámasztja ezt a nézetet. Legesleginkább a Tíz Parancsolat, ahol szó szerint le van írva az, hogy Isten hat nap alatt teremtette meg az eget és a földet (4. parancsolat). Márpedig minden keresztyén felekezet minden időben is szó szerint vette azt, amit Isten az Ő ujjával vésett a két kőtáblába a Sínai hegyen, és amit például a római katolikus felekezet mindig is komolyan vett.

Utoljára, ha a római katolikus világnézetet tárgyaljuk, végülis lehet mondani, hogy van néhány dolog, amiben közösen egyet tudunk érteni. Végülis nem ártana, ha hangsúlyoznánk, hogy a római katolikus egyház a bibliai teremtés szószerintiségét egészen a huszadik század közepéig rendíthetetlenül vallotta; ezért vetette el akkor Teilhard de Chardin nézeteit kétszer is. A következőket a római katolikus egyház 1997-es katekizmusából vettem:

374. Az első ember nemcsak jónak teremtett, hanem barátságban volt Teremtőjével, és összhangban önmagával és az őt körülvevő, egész rábízott teremtéssel. Ezt a harmóniát csak a Krisztusban megvalósuló új teremtés dicsősége képes fölülmúlni.

375. Az Egyház a bibliai nyelv szimbolikáját az Újszövetség és a Hagyomány fényében hitelesen értelmezve tanítja, hogy Isten összüleinket, Ádámot és Évát a szentség és igazság eredeti állapotában teremtette. Az eredeti szentség e kegyelme részesedés volt az isteni életben.

376. E kegyelem ragyogása az emberi élet minden dimenzióját megerősítette. Ameddig az ember szoros kapcsolatban maradt Istennel, nem kellett sem meghalnia, sem szenvednie. Az emberi személy belső összhangja, a férfi és a nő közötti összhang, továbbá az első emberpár és az egész természet közötti összhang alkotta azt az állapotot, amit "eredeti igazságnak" nevezünk.

390. A bűnbeesés története (Ter 3)... *az ember történelmének kezdetén játszódott le. A kinyilatkoztatás megadja nekünk a hitbeli bizonyosságot, hogy az emberiség egész történelmére rányomja bélyegét az eredeti bűn, melyet összüleink szabad akarattal követtek el.*

Vagy, ha a Máté 19,4-t elolvassuk: "...Nem olvastátok-é, hogy a Teremtő kezdettől fogva férfiúvá és asszonnyá teremté őket."

A katekizmusnak a teremtésről szóló részének több helyén hivatkozik Ádámra és Évára, mint az emberiség ősszülőire, és a bűnesetet valóságos eseményként írja le.

Mind ennek fényében arra kérjük Önt, mint a magyar római katolikus egyház vezetőjét, hogy ezért egyházi hatalmának gyakorlásában olyan hatást fejtsen ki, hogy egyháza ne rossz módon irányuljon felénk, hanem több megértéssel.

A jövőben több egyetértést, valamint Isten áldását kívánok Önnek és az Ön nyájára is.

Üdvözlettel,

Cserháti Mátyás, biológus

A Protestáns Teremtéskutató Kör nevében